

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Acta Synodalia Dioecesana Ecclesiae Mediolanensis, Pars Secunda

Borromeo, Carlo

Brixiae, 1603

De munere Pr[a]efecti studiorum. Cap. V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11399

Omnès hoc salutari præcepto informet, ut videlicet in Matutina oratione, se ipsos Deo Opt. Max. desideria sua, omnes cogitationes, actiones eius diei, & verba offerant; iusq; gloriam solam in omnibus rebus sibi proponant.

Studeat in omnium mentibus maximum animarum zelum, propriæ voluntatis abnegationem, veram obedientiam, paternam charitatem inserere; interna scientia optimorum beneficiorū, vel diuitiarum desideria, salutaribus monitionibus extinguat, quoslibet etiam iis de rebus sermones prohibeat; solam denique illis Dei gloriam, & animarum salutem procurandam esse doceat, & expetendam.

Illud deniq; sedulò curret, ut ea quæ Seminarij constitutionibus præcipiuntur, diligenter obseruent.

Bis in anno mittatur ad Seminarium Confessor extraordinarius, cui clerie i emnes confiteantur; ut si qua de causa huiusmodi nonnulli indigeant medicina, occultis animi sui morbis mederi liberius possint.

Quare illud etiā caveatur, ut qui ordinarius confessor aliquando fuerit, nè idem ad eorum confessiones extraordinarie audiendas mittatur, nisi secus aliquando Reuerendiss. Archiepisc. expereire visum fuerit iusta de causa.

De munere Prefecti Auditorum.
Cap. V.

Prefectus studiorum, in Seminario, & in omnibus eiusdem, tam urbibus, quam Diœcesis collegijs relictariæ præficit.

Eiusdem munus præcipuum illud erit, ut iuuenes leges Seminarij ad studia pertinentes inuiolatè seruent. Curabit etiam diligenter, ut quam maximam ex lectionibus, repetitionibus, disputationibus, alijsq; literarum exercitationibus percipiant utilitatem; dubia propterea, si quæ occurrerint, explanabit.

Visib; sit sepe clericos dum domi student, & quid quisq; agat diligenter cognoscet: quod si quis tempus inutiliter consumperit, Rectorem moneat, ut pœnam quam meretur, luat.

Intelligat præterea, quinam negligentes sint, quive superati fuerint in his exercitationibus, quæ diebus Sabati domi in scholis habentur: eius vero epistolam, quæ multis partibus æmulo fuerit inferior, curabit publicè legi in Triclinio, omniaq; errata, quæ in ea notabuntur. Rector autem pro negligentiæ, & erratorum ratione in cum nimaduertet.

Vt omnes, quanta fieri poterit diligentia Lectiones audiant, eisq; operam dent, efficiat, ut modò hic, modò ille Lectiones repeatat, vel recitet in Mensa.

Inquirat aliquando, an Preceptores omnes domi existentes suum diligenter munus præstant, anq; à prescripta illis docendi ratione discedat: quamobrem gymnasia sepius visitet, lectionumq; explicationem interfit.

Adib; etiam interdù Magistros Bradæ, & quomodo se clerici gerant, quid proficiant in literarum studijs inquirent; & si quempiam in his deficere intelliget, ad Rectorem deferat.

Quotidie interfit repetitionib; Theologorum, & eorum, qui dant operâ prima Philosophia; aliarum etiam repetitionum Prefectos sepe conuocet, repetitionibusq; ipsorum aliquâdo præsens fit; videbitq; an recte munus eis datum exequantur: quod si quid fuerit, quod ei minimè probetur, cum Rectore conserat, ut ei malo consulari.

Singulis item hebdomadis disputationes haberi curet; quibus ipse semper interfit, & lectionem Catechismi ad Parochos habeat, cui clerici omnes semper interfit.

Curam habeat, ut clerici per ordinem in Triclinio concionentur, thema tradat ad prescriptum decretoru, ut in cap. de studijs prescribitur: quod si in Archepiscopatu habedæ erunt, eas primùm in Seminario recitari iubebit.

Nulla habeatur canticio, aut oratio, etiam in Triclinio, neq; etiam recitentur carmina, nisi ab eo præuisa: quæ omnia scientie Rectore agantur.

Idem primæ mensæ, nisi iusta de causa impeditus, tum mane, tum Vesperi accumbari.

Sepe

Sepè omnium libros reuiset, an illo-
sum instituto apti sint, & necessarij; li-
bros vero indicis iussu, aut legibus Se-
minarij interdictos, ad Rectorem de-
ferri iubeat.

In ingressu clericorum, ad eum de-
serunt libri omnes; quos ipse diligenter
recognoscet: & si quos deprehendet in
Indice, aut a Reverendissimo Archi-
episcopo prohibitos, ne eos apud se ha-
bere permittat.

Sepè Rectorem admonebit, de ijs,
qui diligentiores in studijs fuerint: ne-
gligentiores item notet: ut a Reveren-
diss. Archiepiscopo requisitus, eorum
omnium rationem reddat.

Cum sacrae ordinationes habende e-
runt, eos qui mittendi sunt ad examen,
diligenter domi recognoscet; si quos au-
tem rudes, aut minus aptos repererit,
aut instruit si modo possit, aut Rectori
significet, ut quid de illis expediat, de-
liberari possit.

Quæ ad Preceptores pertinent.

Cap. V I.

S Tatis horis in gymnasium conue-
niunt.

Quotidianas ludi exercitationes, ac stu-
dia, pia aliquæ oratione inchoant, item
que concludant; quæ antequam absolu-
tur, discipuli è ludo ne missi fiante.

Proinde in Gymnasio loco deceti, &
perspicuo, tabella alicuius sacræ imagi-
nis appendatur, ad quam singulis die-
bus statæ preces fiant.

Efficiant, ut discipuli omnes Doctri-
nam Christianam rectè teneant.

Si que profana aliquando exponent,
ea ad rectam disciplinam, egregiamq;
morum informationem, præclaris inter-
pretationibus traducere conentur, ac in
suis explicationibus aliquid ad laudabi-
lem vitæ institutionem semper inter-
ponere studeant.

Prudenteant, ut in schola omnes locis
affignatis se contineant.

Ne permitteat eos egredi è gymnasij.

Caueant, nè discipuli scâna incident,
aut quidquam in ijs inscribant, ne ve ijs
occultati, res inutiles faciant.

Cum ad finem alicuius libri peruen-
tiat, cum multū fieri nullo modo finant.

In verberando, caput necedant; nec
sine modo, aut cum ira quenquam per-
cutiant.

Nihil omnino discipulis dent scribē-
dum fine Rectoris facultate; nec ab ijs
quidquam transcribi permittant, nisi
necessitatem sit, ne & tempus terant, & vale-
tudini noceant.

Si quos ex discipulis alloqui velint,
ne eos in cubiculum suum admittat, sed
id in schola, aut in recreatione faciant.

Grauitatem cum discipulis vbi cunq;
sunt retineant.

Si quis in gymnasium cum alijs non
venerit, Rectori, aut Prefecto studio-
rum significant.

De Officio Thesaurarij. Cap. VII

T Hesaurarius numerandi arte pro-
bè teneat, ne vel in exigendis, vel
in soluendis pecunijs labatur: sit etiam
benè versatus in libris rationum tra-
stantis, itemq; in monetarum generi-
bus, & vitijs cognoscendis; ne vel vitio-
fas admittat, vel non iusti ponderis.

Desribat pecunias omnes, quas ip-
se recipit, vel alijs soluit, cum die, mem-
se, & anno, & cum expressa causa men-
tione.

Nullam pecuniam cuiquam numeret si-
ne mandato à Cancelleria Seminarij
confecto, cui à Vicario Generali, & ab
uno ex Deputatis, nec non à Rectore
subscriptum sit; omninoq; eidem Recto-
ri se obedientem præbeat in hac pecu-
niarum administratione.

Pecunias omnes in cubiculo Recto-
ris, vbi itidè capta afferuantur, recipiat
easq; statim in ea reponat.

Habeat penes se indicem omnium co-
donorum, & debitorum, quorum nomi-
na, & cognomina diligenter perscri-
bat; ut cum tempus postulat, pecuniam
ab eis recipere pro debiti solutione, &
de eadem pecunia fidem illis perscri-
bere possit.

Mandata omnium pecuniarum expen-
sarum diligenter afferuet; nihil enim
illi acceptum expensum referetur, nisi
singularum solutionum mandatum ex-
hibuerit.

De